

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 koronn.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/a földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dozsa György könyvelő kezeihez is.

DONOGAN ÉS SOMOSSY DEBRECZENBEN, KISTEMPLOM-BAZÁR.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehérnemű. Női divat és szőnyegáruház.

SZABOTT ÁRAK!! ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS!!

Ne csüggedjünk!

A máramarosszigeti vasuti raktárepület ágyugolyóval átlukasztott tetőzete mérhetetlen messzeségben van a reimsi műemrek székesegyház milliokat érő tornyához, az uzsoki szoroson keresztül betört néhány ezer muszka katoná a cár hatodfél milliányi hadseregének elenyészően kis csapata s ugyanilyen arányban áll az a pár kilométernyi, oroszok áltai elfoglalt magyar terület is a büszke belga király elveszett tartományával.

De mit nekünk a milliokat érő reimsi Notre Dame s mit nekünk az országukat elvesztett belga nemzet minden fájdalma!? A mi legszubjektivebb érzéseink közt nem halljuk mi a saját szívünk dobogásától még a pusztulást lehelő negyvenkét centiméteres kaliberű mozsarak földrengésszerű zaját sem, s virrasztó szemekkel nem halljuk a győzedelmes német katonák diadalordítását, sem a magyar-osztrák hadvezetőség keményen hangsúlyozott megnyugtató kijelentését, hanem remegő szívvel sohajtozunk a vasuti pályaudvar harmadosztályú várótermében rostokoló nagybányai parasztasszony siralmain, aki maga sem tudná megmondani miért is zónázott ide hozzánk, miért futott valami nyulszívű falusi bakter első rikkantására.

Egy világháborúnak még csak nem is feljegyzésre méltó epizódja a muszkák északi vármegyénkre való betörése, a sok millió katonát foglalkoztató harcok haditervének semminemű cirkulusát nem befolyásolja ez a kárpáti kirándulása a rosszul élelmezett orosz katonáknak, akik némi harácsolás reményében készségesen vállalkoznak arra, hogy lehetővé tegyék az ellenséges szövetség világvárosai sajtójának, hogy egy magyar város és pár kis község időleges megszállásáról hozhassanak híreket s kétes értékű győzelmes riportjukkal elámitassák az eddig még semleges államokat, köztük különösen Romániát.

Igaz, hogyha nekem kelés van a nyakamon, sokkal több érdeklődést szentelek a saját bajomnak, mint akár a legközelebbi rokonom halálának is s az is szent igaz, hogy sokkal inkább gondolok arra, hogy megszokott hajlékomból, puha, meleg párnáim közül kiragadtatom és elüzetek, mint annak a 20 millió ember-

nek a keservére, akiknek egy igen nagy része lucskos lövészárkokban hál, puskaropogás és halálos veszedelmek közt sózza meg mindennapi kenyerét, — feltéve, ha van — s akiknek kisebbik része éles fizikai fájdalmak közt, lázaktól kinzottan sajnálja kezét és lábát, ha történetesen el nem vitte a francia, orosz vagy szerb srappell.

Nem mondom én, hogy közönyösen bámuljuk a robogó vonatokat, amelyeken keresztül a menekülők ezrei rohannak bele a vak éjszakába, bár ugyan kilencven percentjüknek semmi nyomósabb oka sem volt a lóhalálában való futásra, sajnálhatjuk különösen azokat a m.-szigetieket, akiknek már több okuk volt barátságos fészük elhagyására, de, hogy holtra rémülten, csüggedésnek adjuk a fejünket itt, egész északkeleti hazánkban s néhány ezer rongyos rusznyák elől száz kilométernyi távolságokban is menekülésre gondoljunk, annak igazán csak a *kishitűség* lehet az oka.

Hiszen félni kell, — mondja a közmondás — de megijedni nem szabad. Örök igazság ez, különösen akkor, mikor a megijedésre nincs is semmi okunk. Most már bizonyos, hogy az egész betörés nem egyéb, mint a muszkák demonstrációja, kockázatos hangulatkeltése a tehetetlen dühnek.

Ime 2—3 nap multán nyilvánvaló, hogy hadászati szempontokból semmi jelentősége nincs ennek a manőverezésnek, amelynek hullámai például Debreczenig még akkor sem terjedhetnének el, ha az egész haderő kelt volna át a Kárpátokon, mert akkor meg a mi egész haderőnk állaná utját.

Ne csüggedjünk tehát s e bár szomorú epizódból, annak ránk háramló sikeréből merítsünk sok erőt, bizodalmat, jó tudatot a további küzdelmekre.

Spectator.

**Adakozzunk sürgősen a magyar Vörös-Kereszt
Egyletnek!**

A KISHITÜHÖZ.

*Kérlek — ne csüggedj!
A lelkem minden melegével,
Hívóbban, mint hívó az ég malasztját
És esdeklőbben, mint a nő szerelmét
A tüzes álmu ifju;
Esdem te tőled:
Csak el ne csüggedj!
Ellankadt lelkedet
Örvényeknél ne engedd andalogni,
Ébredj a hitnek harsogó dalával
S a hit kísérszen esti nyugovódra,
Mert kell a hit most mint falat kenyér —
Higgy! És ne csüggedj!*

Háborus idők legolcsóbb megőrkítése

Fényképek 12 óra alatt elkészülnek!

ADRIA

műterem **SZENTANNA-U. 5. SZÁM**
Telefon 1266. :: 6 drb fényképes lap
2 kor. 12 drb nagyítással 6 korona

*Te jó barát vagy. Lelked ismerem
(A barátság mi más? — lélekbelátás),
Tudom: te benned
A csüggedés: a jóknak gyöngesége,
A jóság fél és aggságoskodik.
De légy ez egyszer
Erősebb — önmagadnál!
Vállald magadra
(Ha csüggédesed asszu földjét
A hit szavának áldott permetegje
Hiába öntözi) —
Vállald magadra
A sziklalelkű hitvallóknak
Magasztos és elszánt konfesszióját:
Hiszem, mivelhogy hihetetlen!*

*A csüggedésnek felhő-árnyait
Riadt szemed taváról
Rebbséte szét
A lélek derüjének napsütése.
Öngyilkolás nem hinni most,
Midőn a hívés — végzetünk lett ...
Kérlek — ne csüggedj! Rédey Tivadar.*

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

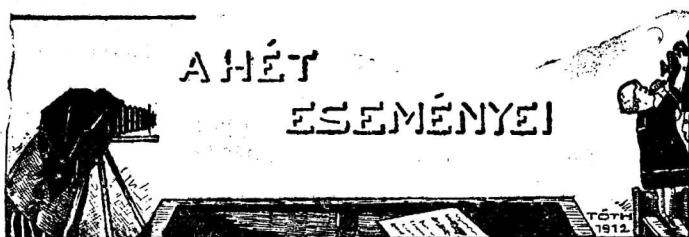
Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltószámítás, törlesztés és
jelzálogkölcsonök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruaktár,
Safe-deposit (magánletét pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Náuudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

— **Debreczeni hősök halála.** Szentek a mi ér-
zeink s azok közt bucsuztatjuk itt azokat, akik hősi
halált haltak a messi csatatéren s akiknek sirját még
csak cserfa-koszorúval se övezhetjük, mert együtt nyu-
gosznak a névtelen hősök közös sirjában. Miértünk, a
haza üdvéért haltak meg, azért, hogy át ne fogjon ben-
nünket fojtogató karjával a szlávság furiája. S ha most
nem haltak volna meg, egy-két év múlva talán ugyanaz
a sors várt volna reájuk. A mindeneket intéző hatalom
rendelkezéseibe tudjuk, hogy nehéz megnyugodniok a
szülőknek, testvéreknek, hitveseknek, vigasztaló szavak-
kal nem is rendelkezünk az ő számukra. Majd csak egy
boldogabb jövőd, — melynek martirjaivá váltak, —
egy jobb idő hozza meg a vigasztalást, melyre em-
beri szónak nincsen még ereje. Dicső halált haltak
pedig a már említettekén kívül *Szücs Gusztáv*, a rokon-
szenves, jó lelkű városi hivatalnok, mint tartalékos tiszt,
Horkay tartalékos zászlós és *Egmann* konvédkapitány,
aki, mint boldog fiatal családapa, csak most nyerte el
kapitányi rangját. Debreczen társadalmának különböző
rétegeiben ismertek voltak az elhunytak, akiknek halála
mély megdöbbenést keltett. Ugyancsak a harctéren lett
beteg *dr. Kovács István* tanítóképezdei tanár. Nyugod-
jának békével, abban a tudatban, hogy kiömlő vérükkel

az új Magyarország fundamentumait olvastották vas-
keményre s hogy végzetükül a legszebb férfi halál jutott
nekik. Ugyazintén Szabó István és Szladék Árpád főhad-
nagyok, valamint Fischer Lajos tartalékos zászlósok.

(—) **Szomoru életet él az egész Európa.** Művelt
nemzetek művelt ifjai, elkényeztetve az áldásos béke
kényelmeitől, differenciált idegekkel, választékos izléssel
egyik napról a másikra, mintha századokkal vetődtek
volna hátra mindennapi életükben. Mintha régi hősi,
harcos legendák idejében élnének. Első napokban fel-
szisszentünk az első sebesülthozó kocsi láttára; a há-
boru első halottait az egész ország siratta, temette. A
lövészárkokban sokaknak eszébe jutott a kényelmes ott-
hon; tartalékos tisztjeink ráemlékeztek a régi kaszinói,
kávéházi délutánokra. Egy hét alatt azután megváltozott
a világ és az emberek hangulata. Szörnyülködés nélkül
olvassuk a harci riportokat s egy-egy kedves ismerősünk
elhullását a csatatéren egyetlen sóhajttással temetjük el.
De hát nem is lehet ez másképen. Mindenkinél be kell
tölteni végzetét. Kivétel nincsen s Konrád, a főhadvezér
is egyik legkedvesebb fiát vesztette el a harcmezőn.
Maholnap egyre általánosabb lesz az a felfogás, hogy
anya, szülő, testvér, hitves ne is hordjon gyászruhát,
hiszen az elesett kedves halála hősi halál, amit csak a
szívekben szabad meggyászolni. Ott azután lehet akár-
milyen mélyen.

(c) **Debreczen városára** is átragadt a pánik. Be-
bizonyosodott a múlt héten, hogy a kolera bakteriumánál
sokkalta ragadósabbak a félelem bacillusai. A menekülő
máramarosmegyeiek, akiknek aggodalmi még csak meg-
magyarázhatók valahogyan, a szintén menekülő szatmár-
megyeiekkal úgy el rémitették Debreczent is, hogy több
százan, — talán ezren is — elmenekültek Debreczenből.
A muszkák még be se sétáltak a magyar-osztrák katonaság
nélkül hagyott M.-Szigetre, mikor a robogó vonat a
szélrőzsa minden irányába vitték a Debreczenieket. Már
t. i. azokat, akiknek hiába is regélnénk a közös hadseregek
imponáló erejéről s az ellenséges hadaknak a határon,
bizonyos távolságokon tuli betörésük lehetetlenségéről,
nem hinnék el. Amilyen pánik uralkodott délen a szerb
betörések alkalmával egy bizonyos határszalagon, két-
szeresen olyan pánik volt itt, észak-keleten egész Nagy-
váradiig. Hát nagyon szomoru ennek a kishitűségnek a
tapasztalása. Ugy látszik, ezek a tamáskodó hompolgárok
s különösen a nők olyanformán szeretnék elképzelni az
országot, hogy a határon minden fűszál mellé egy ka-
tonát állítson Konrád fővezér, de e mellett egy pár mil-
lió katonát Galicziába is küldjön verekedni a muszkákkal.
De hát ehhez az kellett volna, hogy az utóbbi 50 eszten-
dőben a magyar anyák háromszor szüljenek egy eszten-
dőben s a három gyerek közül leány egyáltalán ne
akadjon. De amilyen abszurdum az utóbbi, ugyanolyan
képtelenség az is, hogy az ország határában minden
talpalatnyi földre jusson egy katona legalább.

APOLLO

MOZGÓ SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton és holnap vasárnap

AZ ÖRDÖGSZIKLA.

Szenzációs dráma 2 felv.

AZ IFJUSÁG DIADALA

2 felv.

A MOZIKIRÁLYNÓ.

Dráma.

Érdekes kísérő műsor!

Nem fáj a feje másnap ha Littke pezsgőt iszik

(!) **Csodálatos vitézi cselekedeteiről** olvashatunk mostanában. Valamelyik szorosnál, ott a büszke Kárpátok közt 100 népfölkelő, régi kimustrált puskákkal 8 órán keresztül tartotta fel az ellenséget, annak rendes, ágyútegekkel felszerelt sorkatonaságát, olvasunk derék tisztviselőkről, akik kidüllesztett mellel várták az ellenség betörését s nem igyekeztek menekülni. Az egyik közülök az orosz főtisztnek nem volt szives megtenni azt a csekélységet, hogy iróasztala felől eltávolítsa a magyar király arcképét. . . Gyönyörű költemények ezek, de amelyekre a *való élet* rakott verssorokba s ágyudörgés, puskaropogás verte ki hozzá a rimet. . . Jó lenne, ha kevesebb remegéssel elolvasnák ezeket a valóság által írott hőskölteményeket azok a szatmári, szabolcsi és hajdumegyei urak, — a hölgyekről, mint honleányokról nem is szólva, — akik 100 és 200 kilométer távolságról Szatmárról, Nyiregyházáról és Debreczenből a veszedelem első hírére elmenekültek arról a helyről, ahol pedig élni s halni egyetlen sorsuk.

— **Kedves ismerősünk** megérdemelt előléptetéséről veszünk hírt. *Pelczér* Zsigmond dohánybevéltő hivatali felügyelővé neveztetett ki. A rokonszenves felügyelő kedvelt tagja volt Debreczen előkelő társadalmának s Nyiregyházára való távozása, új tisztségében, vesztésé lesz arra.

— **Kerekes Márton.** A király nem tüntette ki sem érdemrenddel, sem anyagi javakban nem lesz része. A haditörténelem se fog róla megemlékezni, pedig éppen olyan hős volt Kerekes Márton, mint akár Dankl Viktor, akár Auffenberg. A 82 éves hadastyán „hadosztálya” ugyan nem volt fogható sem a Dankléhoz, csatatervét nem hős Konrád cirkalmazta ki, ő maga gondolta ki és 3 órán keresztül tartóztatta fel a muszka átkelést M.-Sziget alatt a folyón 180 kaszával, petrence-ruddal felfegyverzett vitézével 3 csendőrrrel és két fináncal. Ott vezényelte őket a 48-as honvédek kávészinü egyenruhájában, melyet utoljára öltött magára Gábor Áron volt katonája. Utoljára, mert egy muszka golyó mégis csak beletalált a 82 éves vén katona mellébe. átjárva nemes szívét. Sok vitéz cselekedetről olvastunk a most folyó világháboruban, de ennél hősebb cselekedetet nem vitt véghez magyar katona. És régi legendás idők verőfénye hull a Kerekes Márton sírjára, a 82 éves aggasztánára, aki senki sem volt, csak — 48-as magyar honvéd. De annak azután az volt.

(-) **Az ezüst pénz** hiánya különösen elseje táján erősen érezhető volt itt Debreczenben. Nincsen más képen, minthogy a közönség eldugdossa az ezüst 1, 2 és 5 koronásokat, abban a reményben, hogy annak az értéke több, mint a papírpénzé. Pedig, ha igazán arra kerülne a dolog, amire hála Istennek gondolni sem lehet, — hogy értéktelenné válik a mi pénzünk, vagy legalább is dervalválódnék az értéke, az ezüst pénzzel egyáltalán nem sokkal érnének többet annak tulajdonosai. Éppen ideje lenne, ha azt a hivatalos hatóságok is meg-

magyaráznák végre, hogy nálunk Magyarországon nem áthat olyan eset elő, hogy a papírpénz értékét veszítse, külföldön pedig az ezüstpénzünket éppen úgy nem fogadják el, mint az ezüstöt. Más elbírálás alá esik az *arany* pénz értéke, mely azonban éppen az állam előrelátásából kevés ember ládájában és pénztárcájában fordul meg.

(*) **Akit a kigyó megcsip,** még a gyiktól is fél. A muszka seregek kegyetlenségeiről Kelet-porosországhoz annyi olvastunk, hogy most mikor híre jött az oroszok kárpáti betöréseinek minden félénkebb szerű ember végig álmolta az annak idején, hős Hindenburg muszka-vereése előtt megjelent újságr riportokat. Pedig — és ezt minden részrehajtás nélkül megállapíthatjuk — az oroszok M.-Szigeten sem csináltak semmi rendkívülit s a lakoságnak bántódása sem esett. Általában a belgákat kivéve, akik az ellenséges katonákkal kegyetlenkedtek, a hadviselő nemzetek katonáinak az ördöge nem olyan fekete, mint amilyenén festik. Még a szerbek kegyetlenkedései is csak egyes, kivételes esetekre zsugorodnak össze. Mint ahogy rossz emberek mindenütt laknak a világon s amint ahogy minden emerek szerencsésjét és szerencsétlenségét a vak véletelen kormányozza. Persze, hogy történetek kísételek, de csak olyan arányban, mint például a vonat-szerencsétlenségek. Már pedig azért mert olykor összeütközik, vagy kisiklik a vonat, senki sem fél vonaton utazni.

(!) **Csak megsebesült,** megmenekült emberek elbeszéléseiből ne igyekezzünk a valóságot megállapítani. Mindkettőnek szomorú a helyzete, részvéttel is kell lennünk irántuk, de, hogy ők fedezik fel az aranyigazságok puszkaporját, azt legtávolabbról se gondoljuk. A bajba jutott ember még a rózsabokrot is kigyófészkeknek látja s olyan a lelkiállapota, hogy abban feje-tetején táncol minden tárgyilagosság s minden józan belátás. Az optimizmus meg éppen elköltözött az agyvelejéből s az eresz alá akasztotta a kulcsot. Napnál világosabb példákat látunk erre nézve a napokban, mikor olyan helyről jövők, akikhez mértföldekre járt a muszka, esküdöztek, hogy kozákok vonultak a községeken végig, ellenben a mi katonáinknak színét sem látták. Végül is kiderült, hogy az ama községen átvonuló muszkáknak nézett lovasok osztrák-magyar ulánusok voltak.

— **Hivatásának** lett áldozata az elmúlt időkben két, a debreceni üzletvezetőség területébe tartozó vasutas. A máramarosszigeti zavaros napok alatt *Hirschfeld* osztálymérnök (Huszt) és *Vadnay* vonatvezető a robogó gözmozdonyon ellenséges golyók által találtatva, meghaltak. Éppen olyan hősök voltak ők, mint a csatatéren elesettek s emléküket, mint a kötelességáldozatait, sokáig élni fog a hálás utókor szívében.

⊙ **A kolera,** hála Istennek! szűk és elszigetelt terre lett szorítva Debreczenben. Nagy része van ebben *Rostás* István rendőrfőkapitánynak, aki ugyancsak nagy körültekintéssel igyekezett a járványt csirájában elfojtani. Valószínű, hogy mire e sorok napvilágot látnak, a kolerajárvány által bezárt iskolák is megnyitottnak, amennyiben, — Istennek hála, — a polgárság közt egyetlen kolerás megbetegedés se fordult elő.

† **Dávidházy Sándor** vármegyénk zseniális tisztviselője, tb. főjegyző is meghalt. A kötelességtudás harcmézején hullott ki kezéből a fegyver, gyönyörűséges stilusu íróttolla. Nagy részvét mellett temették el.

**Adakozzunk sürgősen a magyar Vörös-Kereszt
Egyletnak!**

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

— **Gebauer virággal.** Szép gondolat a közönségtől, hogy a háboruban megsebesült, ide szállított s itt meghalt vitéz katonákat, messzire, idegenbe valókat is, nem engedi virág nélkül eltemetni. Gebauer temetkezési intézete minden ilyen esetben felhívja a lapokban a közönséget, hogy vigyenek virágot a temetésre s adják be ő hozzá. A szép és ideális gondolatnak eddig még mindig volt is eredménye.

— **A debreceni egyetem** megnyitását is másképen képzeltük el boldogabb időkben. De hát inter arma, silent Musae. A tudományok istennői szótlan ajakkal halgatnak. Az egyetemi beirásokra való felhívás meg hadba szóló felhívásra formálódott át a rector magnifikus honszerető lelkében. Igazán csodálatra méltó az a hazafias harci készség, amelyhez hasonlót még egy negyedévvél ezelőtt el se mertünk volna képzelni. Negyven felavatandó református lelkész egyértelműleg szól püspökéhez, hogy ha szüksége van a hazának erős karjaira, hát szívesen indulnak harcha. Sok csendes falusi templomocskák harangszava helyett ők most azt a Szózatot hallják csak, mely onnan csilingel a szívök rejtett mélyéből. Amelyik azt mondja, hogy talán 40 pár fiatal karra szükség lehet ott fenn a gránicon. Hiszen mai idők ugy is megtanítják a hiveket az imádkozásra... Az egyetemi ifjuság nagy része, — a fegyverbirók, megemberesedettek szintén gyülekezni akarnak a nemzeti színü lobogók alá. Ki hitte volna ezt három hónappal azelőtt, hogy újra elkövetkeznek azok a legendás idők, mikor az emberek előbb halgatnak a szívökre, s csak azután nagy sokára fordulnak a hideg, számitó észhez... Önkénytelen eszünkbe jut az az 1848-iki polgár, aki a professzorok közeledtére március 15-én azt kiáltotta: Menjenek innen, ebben a historiai időkben nincsen szükség okos emberekre... Már t. i. olyanokra, akik nem tartják erénynek a halál és testi épség megvetését, a rettentetlen előrohanást, a vakmerőséget.

— **Színészeink is megjöttek,** hogy mint hajdan a régi májdlingos időkben „osztokozásra“ megostromolják a debreceni közönség közönyét s legalább is olyan bevételeket biztosíthassanak maguknak, amelyből a legszükségesebb mindennapra valót megkereshessék. Soha, mióta a világ fennáll, Debreczenben ilyen szomorú viszonyok közt nem kezdődött meg színházi szezón, de azért remélni lehet, hogy legalább a létfenntartásukhoz szükséges jövedelmük mindennap meg lesz. A kultura közkatonái ezekben a szomorú napokban arra vannak hivatva, hogy elűzzék a gondfelhőket homlokunkról s

egy-egy órára ez bizonyára sikerülni is fog nekik. Szeretettel fogadjuk városunk falai közt a Muzsák gyermekeit s kívánjuk nekik, hogy feltevésükben ne csalatkozzanak. Az első előadás szombaton lesz, amikor a Budapesten számtalanszor adott aktualis színmű, a „Mindnyájunknak el kell menni“ kerül színre.

Mindnyájunknak el kell menni!...

Tatár Mihály	— — — — —	Kassay Károly
Tatár Lajos	— — — — —	Turai Antal
Tatár Ernő	— — — — —	Balázs Bálint
Tatár István	— — — — —	Csepregi Lajos
Erzsi	— — — — —	Zöldi Vilma
A pópa	— — — — —	Kemény Lajos m. v.
Lyubica	— — — — —	Halassy Mariska
Gyuró	— — — — —	Lugosi Dániel
Anne	— — — — —	Payer Margit

KEZTYÜK, KÖTSZEREK
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában

Piacz-utoza 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piacz-
és Csapó-utoza sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben. ****

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. L. (H.) Nagyon gyöngye versecske. A hazafias szándék dicséretet érdemel, de azután ennyivel legyen szíves megelegedni.

M. I. (H.) Debreczenben 1849-ben két izben járt a muszka. És pedig először július 3-án, mikor is Cserdajeffnek az oroszok 4-ik hadtestének parancsnoka vonult el körülbelül 40.000 katonájával s július 6-ig maradt Debreczenben. Másodszer ugyanazon év augusztus 2-án, a szerencsétlenül végződött debreceni csata után vonult be Paskievich 80.000 főnyi hadseregével. Mindkét alkalommal megsarcolták a várost, de u. n. szabadrablás nem volt és voltaképen senkinek bántódása nem esett, eltekintve egyes titokban elkövetett bűnök cselekedelektől. Érdekes, hogy az oroszok második 13 napos itt tartózkodása egy millió és százezer forintjába került Debreczen közönségének a mai pénzszámítás szerint. Az utóbbi megtérítését, — a kártalanítást — többször kérte a város, mignem 1851-ben a császári kormány kijelentette, hogy az államkinctár egy krajcárt sem térít meg belőle.

K. B. (H.) Az ezüst pénznek, beolvasztott állapotban, mint ércanyagnak fele értéke sincs. A forgalomra persze hogy bénítólag hatnak a mai állapotok. Aki a papír-pénzt, köztük az új 2 koronást nem akarja elfogadni, jelentse fel a rendőrségnek, majd elhuzzák az illető nótáját. A büntetéspénzt azután akár ezüstben, akár papírban, de ki kell fizetnie.

T. F. (H.) 1. Még nem bizonyos, hogy az a hir nem felelt meg a valóságnak. Lehet, hogy csakugyan igaz volt, de hadászati szempontokból el kellett titkolni 2. Ha ugy állana a dolog, a dunántulra is hiába menne, de hát senkinek sem volt oka arra gondolni. Olyanformán lenne a dolog, mintha a homokkerti nádas pajta égésekor arra gondolnánk, hogy abból a parázs tüzből kifolyólag el fog égni a fővárosi Bazilika.

Hirdessen a Debreczeni Szemlében!